

- PRIJEDLOG -

Na temelju članka 10. stavka 1. i članka 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ broj 20/18, 115/18, 98/19. i 57/22), članka 4. Pravilnika o agrotehničkim mjerama („Narodne novine“ broj 22/19) i članka 29. Statuta Općine Pitomača ("Službene novine" Općine Pitomača broj 1/21. i 4/21), Općinsko vijeće Općine Pitomača na 14. sjednici održanoj dana _____ 2023. godine donijelo je

ODLUKU

o agrotehničkim mjerama za zaštitu poljoprivrednog zemljišta te mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području općine Pitomača

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Odlukom o agrotehničkim mjerama za zaštitu poljoprivrednog zemljišta te mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području općine Pitomača (u daljnjem tekstu: Odluka) propisuju se agrotehničke mjere poljoprivrednog i drugog zemljišta koje se koriste kao poljoprivredno zemljište u Općini Pitomača (u daljnjem tekstu: Općina) u slučajevima u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili umanjilo poljoprivrednu proizvodnju i mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina.

Članak 2.

Poljoprivrednim zemljištem smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, maslinici, voćnjaci, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Neobraslo šumsko zemljište i zemljište obraslo početnim ili degradacijskim razvojnim stadijima šumskih sastojina (makija, šikare, šibljadi i sl.), a pogodno je za poljoprivrednu proizvodnju smatra se poljoprivrednim zemljištem.

Poljoprivredno zemljište unutar granice građevinskog područja površine veće od 500 m² i katastarske čestice zemljišta izvan granice građevinskog područja planirane dokumentima prostornog uređenja za izgradnju, koje su u evidencijama Državne geodetske uprave evidentirane kao poljoprivredno zemljište, a koje nisu privedene namjeni, moraju se održavati pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju i u tu se svrhu koristiti do izvršnosti akta kojim se odobrava građenje, odnosno do primitka potvrde glavnog projekta.

II. AGROTEHNIČKE MJERE

Članak 3.

Agrotehničke mjere propisuju se za slučajeve u kojima bi propuštanje tih mjera nanijelo štetu, onemogućilo ili smanjilo poljoprivrednu proizvodnju.

Agrotehničke mjere iz stavka 1. ove Odluke jesu:

1. minimalna razina obrade i održavanje poljoprivrednog zemljišta povoljnim za uzgoj biljaka,
2. sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem,

3. suzbijanje organizama štetnih za bilje,
4. gospodarenje biljnim ostacima,
5. održavanje organske tvari i humusa u tlu,
6. održavanje povoljne strukture tla,
7. zaštita od erozije,
8. održavanje plodnosti tla.

Članak 4.

Agrotehničke mjere iz članka 3. obvezni su provoditi vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta ne umanjujući vrijednost poljoprivrednog zemljišta.

1. Mjera: Minimalna razina obrade i održavanje poljoprivrednog zemljišta

Članak 5.

Minimalna razina obrade i održavanja poljoprivrednog zemljišta podrazumijeva provođenje najnužnijih mjera u okviru prikladne tehnologije, a posebno:

- redovito obrađivanje i održavanje poljoprivrednog zemljišta sukladno s određenom biljnom vrstom i načinom uzgoja, odnosno katastarskoj kulturi poljoprivrednog zemljišta,
- održavanje ili poboljšanje plodnosti tla,
- održivo gospodarenje trajnim pašnjacima i livadama,
- održavanje voćnjaka i vinograda u dobrom proizvodnom stanju.

2. Mjera: Sprječavanje zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem

Članak 6.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su primjenjivati odgovarajuće agrotehničke mjere obrade tla i njege usjeva i nasada u cilju sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim korovom poljoprivrednog zemljišta.

Kod sprječavanja zakorovljenosti i obrastanja višegodišnjim raslinjem i njege usjeva potrebno je dati prednost ne kemijskim mjerama zaštite bilja kao što su mehaničke, fizikalne, biotehničke i biološke mjere zaštite, a kod korištenja kemijskih mjera zaštite potrebno je dati prednost herbicidima s povoljnijim ekotoksikološkim svojstvima.

3. Mjera: Suzbijanje biljnih bolesti i štetnika

Članak 7.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su pravilnom primjenom sredstava za zaštitu bilja na način određen pozitivnim zakonskim propisima, odnosno kod suzbijanja obvezni su primjenjivati temeljna načela integrirane zaštite bilja sukladno posebnim propisima koji uređuju održivu uporabu pesticida.

Vlasnici odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su zbrinuti ambalažu od utrošenih sredstava za zaštitu bilja (posebice pesticida) prema uputama koja su priložena uz ta

sredstva.

4. Mjera: Gospodarenje biljnim ostacima

Članak 8.

Agrotehničke mjere gospodarenja s biljnim ostacima obuhvaćaju:

- a) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima nakon žetve na poljoprivrednom zemljištu na kojem se primjenjuje konvencionalna i reducirana obrada tla,
- b) primjenu odgovarajućih postupaka s biljnim ostacima na površinama na kojima se primjenjuje konzervacijska obrada tla,
- c) obvezu uklanjanja suhih biljnih ostataka ili njihovo usitnjavanje s ciljem malčiranja površine tla nakon provedenih agrotehničkih mjera u višegodišnjim nasadima,
- d) obvezu odstranjivanja biljnih ostataka nakon sječe i čišćenja šuma, putova i međa na šumskom zemljištu, koje graniči s poljoprivrednim zemljištem te se ovaj materijal mora zbrinuti/koristiti na ekološki i ekonomski održiv način, kao što je izrada komposta, malčiranje površine, alternativno gorivo i sl.

Članak 9.

Žetveni ostaci ne smiju se spaljivati, a njihovo je spaljivanje dopušteno samo u cilju sprečavanja širenja ili suzbijanja organizama štetnih za bilje uz provođenje mjera zaštite od požara sukladno posebnim propisima.

5. Mjera: Održavanje organske tvari u tlu

Članak 10.

Organska tvar u tlu održava se privođenjem minimalnog trogodišnjeg plodoreda prema pravilima struke ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu ili dodavanjem poboljšivača tla.

Članak 11.

Trogodišnji plodored podrazumijeva izmjenu: strne žitarice - okopavine - industrijsko bilje ili trave ili djeteline ili njihove smjese.

Trave, djeteline, djetelinsko-travne smjese, travno-djetelinske smjese su dio plodoreda i mogu na istoj površini ostati duže od tri godine.

Redoslijed usjeva u plodoredu mora biti takav da se održava i poboljšava plodnost tla, povoljna struktura tla, optimalna razina hraniva u tlu.

Podusjevi i međusjevi i ugar se smatraju kao dio plodoreda.

Članak 12.

Kod planiranja održavanja razine organske tvari u tlu potrebno je unositi žetvene ostatke u tlu primjenom konvencionalne, reducirane ili konzervacijske obrade tla i uravnoteženo gnojiti tlo organskim gnojem ili uzgojem usjeva za zelenu gnojidbu.

6. Mjera: Održavanje povoljne strukture tla

Članak 13.

Korištenje mehanizacije mora biti primjereno stanju poljoprivrednog zemljišta i njegovim svojstvima.

U uvjetima kada je tlo zasićeno vodom, poplavljeno ili prekriveno snijegom ne smije se koristiti poljoprivredna mehanizacija na poljoprivrednom zemljištu, osim prilikom žetve ili berbe usjeva.

7. Mjera: Zaštita od erozije

Članak 14.

Zaštita od erozije provodi se održavanjem minimalne pokrivenosti tla sukladno specifičnostima agroekološkog područja.

Tijekom vegetacijskog razdoblja, na područjima na kojima je uočena erozija poljoprivredne površine bi trebale imati pokrov koji umanjuje eroziju tla.

Tijekom zime u uvjetima kada se na oranicama ne nalaze usjevi, odnosno ukoliko nema pokrova primjenjuje se ograničena obrada tla.

Zaštita od erozije provodi se upravljanjem i pravilnom obradom na poljoprivrednom zemljištu ovisno o specifičnim karakteristikama tla.

Članak 15.

Za područje Općine provode se sljedeće agrotehničke mjere zaštite od erozije:

1. ograničenje sječe ili potpuni prestanak sječe višegodišnjih nasada osim sječe iz agrotehničkih razloga;
2. zabrana preoravanja livada, pašnjaka i neobrađenih površina na strmim zemljištima i njihovo pretvaranja u oranice s jednogodišnjim kulturama;
3. obvezno zatravnjivanje strmog zemljišta;
4. zabrana skidanja humusnog, odnosno oraničnog sloja površine poljoprivrednog zemljišta;
5. zabrana proizvodnje jednogodišnjih kultura, odnosno obveza sadnje dugogodišnjih nasada i višegodišnjih kultura.

Članak 16.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati dugogodišnje nasade i višegodišnje kulture podignute radi zaštite od erozije na tom zemljištu.

8. Mjera: Održavanje plodnosti tla

Članak 17.

Plodnost tla se mora održavati primjenom agrotehničkih mjera, uključujući gnojidbu, gdje je primjenjivo, kojom se povećava ili održava povoljan sadržaj makro i mikrohraniva u tlu, te optimalne fizikalne i mikrobiološke značajke tla.

III. MJERE ZA UREĐIVANJE I ODRŽAVANJE POLJOPRIVREDNIH RUDINA

Članak 18.

Mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina su:

1. održavanje živica i međa;
2. održavanje poljskih puteva;
3. uređivanje i održavanje kanala oborinske odvodnje;
4. sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica;
5. sadnja i održavanje vjetrobranskih pojasa.

Zabranjuje se odlaganje zemlje, smeća, građevinskog i drugog otpada, životinjskih lešina na području poljoprivrednih rudina.

1. Održavanje živica i međa

Članak 19.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su živicu redovito održavati i podrezivati na način da se spriječi zakorovljenost živice, širenje na susjedno zemljište i putove i zasjenjivanje parcela te iste formirati na način da ne ometaju promet, vidljivost i preglednost putova.

Živice uz poljske putove i međe mogu se zasaditi najmanje 0,50m od ruba poljskog puta odnosno međe i ne mogu biti šire od 0,60m te se u svrhu sprečavanja zasjenjivanja susjednih parcela moraju obrezivati tako da njihova visina ne prelazi 1,2m.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su održavati međe tako da budu vidljivo označene, očišćene od korova i višegodišnjeg raslinja te da ne ometaju provedbu agrotehničkih zahvata.

Zabranjeno je izoravanje i oštećivanje međa.

Za ograđivanje parcela na međama zabranjuje se korištenje boljikave žice i armaturnih mreža.

2. Održavanje poljskih puteva

Članak 20.

Poljski put utvrđen kao nerazvrstana cesta održava se sukladno propisima o cestama i komunalnom gospodarstvu, odnosno sukladno Odluci o nerazvrstanim cestama na području općine Pitomača.

Korisnici poljskih puteva dužni su kanale koji graniče s poljskim putem i njihovim zemljištem redovito čistiti i održavati.

Prilikom oštećenja puta prevoženjem tereta, građevinskim zahvatima i slično, korisnici poljskih puteva dužni su otkloniti sva oštećenja i dovesti put u prijašnje stanje.

Posebno se zabranjuje:

- neovlašteno preoravati putove,
- neovlašteno mijenjati trasu putova,

- izvoziti na putove i s poljoprivrednim oruđem pri obradi poljoprivrednog zemljišta iznositi neadekvatan otpadni materijal i biljni otpad,
- skretati oborinsku i drugu vodu na poljske putove.

Zabranjuje se odlaganje smeća i drugih otpadaka, te sadnja drveća i drugog bilja, odnosno poduzimanje drugih radnji (odoravanje i sl.) kojima se sužavaju postojeći poljski putevi, odnosno smanjuje njihova prohodnost.

Progon stoke do površina pašnjaka dozvoljen je isključivo poljskim putem uz obvezni nadzor.

3. Uređivanje i održavanje kanala oborinske odvodnje

Članak 21.

Vlasnici, odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta kroz koje prolaze prirodni ili umjetni kanali oborinskih voda, odnosno vlasnici ili posjednici tih kanala, u slučajevima kada su ti kanali građeni kao zasebni objekti, obvezni su iste čišćenjem održavati u stanju funkcionalne sposobnosti, kako bi se omogućilo prirodno otjecanje oborinskih voda.

U cilju održavanja kanala u dobroj funkciji za odvođenje suvišne vode s poljoprivrednih površina zabranjeno je:

- mijenjati smjer kanala bez suglasnosti nadležnog tijela za poslove vodnoga gospodarstva,
- odlagati u kanal zemlju, kamen i druge materijale i predmete, odnosno obavljati radnje kojima se može utjecati na promjenu potoka, vodostaja i količine vode,
- uz kanale na udaljenosti manjoj od 2 metra od ruba kanala obrađivati zemlju, kopati zemlju, šljunak ili pijesak i obavljati druge radnje kojima se mogu oštetiti kanali ili poremetiti njihovo funkcioniranje.

4. Sprječavanje zasjenjivanja susjednih čestica

Članak 22.

Vlasnici i posjednici ne smiju sadnjom voćnjaka ili drugih visokorastućih kultura zasjenjivati susjedno zemljište te time onemogućavati ili otežavati poljoprivrednu proizvodnju na tom zemljištu.

U protivnom oštećeni vlasnici poljoprivrednih parcela mogu poduzimati radnje za nadoknadu štete sukladno Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.

5. Sadnja i održavanje vjetrobranskih pojasa

Članak 23.

Vlasnici i posjednici poljoprivrednog zemljišta, koji na istome imaju zasađene vjetrobranske pojaseve dužni su iste održavati u urednom i funkcionalnom stanju.

Općina može za svaki pojedinačni slučaj vlasnicima, odnosno posjednicima zemljišta utvrditi obvezu sadnje i održavanja vjetrobranskog pojasa.

IV. NADZOR

Članak 24.

Vlasnici, odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta obvezni su provoditi mjere propisane ovom Odlukom te se pridržavati svih zabrana i ograničenja utvrđenih ovom Odlukom.

Vlasnici, odnosno posjednici poljoprivrednog zemljišta koji sami ne poduzmu odgovarajuće agrotehničke mjere na svom zemljištu, dužni su to omogućiti ovlaštenim pravnim osobama, a na trošak vlasnika odnosno ovlaštenika.

Članak 25.

Nadzor nad provedbom odredbi ove Odluke provodi službenik općine kojem je u opisu poslova obavljane tih poslova.

Članak 26.

U obavljanju nadzora službenik je ovlašten rješenjem narediti:

- poduzimanje radnji u svrhu sprječavanja nastanka štete, onemogućavanja ili smanjenja poljoprivredne proizvodnje,
- poduzimanje radnji u svrhu uklanjanja posljedica nastale štete u poljoprivrednoj proizvodnji,
- poduzimanje radnji u svrhu provedbe mjera za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina,
- uklanjanje protupravno postavljenih ograda, živica, drvoreda, voćnjaka pojedinačnih stabala i grmlja,
- naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja,
- izdati obvezni prekršajni nalog.

Protiv rješenja službenika iz članka 26. ove Odluke može se izjaviti žalba upravnom tijelu županije nadležnom za poljoprivredu u roku od 15 dana od primitka rješenja.

Članak 27.

Vlasnici ili posjednici poljoprivrednog zemljišta dužni su službeniku u provedbi njegovih ovlasti omogućiti nesmetano obavljanje nadzora i pristup do poljoprivrednog zemljišta.

Ako službenik u svome radu naiđe na otpor, može zatražiti pomoć nadležne policijske uprave.

V. IZVJEŠĆA

Članak 28.

Jedinstveni upravni odjel Općine Pitomača dužan je podnijeti Ministarstvu poljoprivrede izvješće o primjeni propisanih mjera iz ove Odluke, do 31. ožujka svake tekuće godine za prethodnu godinu.

VI. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 29.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.327,23 eura do 3.981,68 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja ne održava poljoprivredno zemljište pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju i neobrađuje .

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznom u iznosu od 66,36 eura do 1.990,84 eura kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom u iznosu od 66,36 eura do 1.990,84 eura kaznit će se fizička osoba ako postupa protivno odredbama ove Odluke.

Članak 30.

Novčanom kaznom od 1.327,23 eura do 13.272,28 eura kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja skine humusni, odnosno oranični sloj površine poljoprivrednog zemljišta.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 663,61 eura do 6.636,14 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od 663,61 eura do 6.636,14 eura kaznit će se fizička osoba za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 31.

Novčanom kaznom od 1.327,23 eura do 6.636,14 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

a) koja ne održava katastarske čestice zemljišta unutar granice građevinskog područja površine veće od 500 m² i katastarske čestice zemljišta izvan granice građevinskog područja planirane dokumentima prostornog uređenja za izgradnju, koje su u evidencijama Državne geodetske uprave evidentirane kao poljoprivredno zemljište, a koje nisu privedene namjeni, pogodnim za poljoprivrednu proizvodnju

b) koja ima biljne ostatke od uzgoja kultiviranih biljaka ako su ostavljeni na poljoprivrednoj površini dulje od jedne godine ili ne provodi zaštitu poljoprivrednog zemljišta od onečišćavanja i oštećenja.

Za prekršaj iz stavka 1. točaka a) i b) ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 265,45 eura do 3.981,68 eura i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Novčanom kaznom od 265,45 eura do 3981.68 eura kaznit će se fizička osoba za prekršaj iz stavka 1. točaka a) i b) ovoga članka.

Članak 32.

Službenik može naplaćivati novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja, uz izdavanje potvrde, sukladno zakonu i ovoj Odluci.

Protiv osobe koja nije platila novčanu kaznu u zakonskom roku, izdat će se obavezni prekršajni nalog s novčanom kaznom, a ukoliko okrivljenik u roku koji mu je određen za plaćanje izrečene novčane kazne uplati 2/3 iste, smatrat će se da je novčana kazna u cijelosti plaćena.

Članak 33.

U provedbi nadzora nad odredbama ove Odluke službenik i nadležne inspekcijske službe mogu pored naplate kazne propisane odredbama ove Odluke narediti vlasnicima ili posjednicima poljoprivrednog zemljišta poduzimanje mjera propisanih ovom Odlukom.

Vlasnici ili posjednici poljoprivrednog zemljišta koji ne provedu agrotehničke mjere iz ove Odluke i mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina ove Odluke dužni su, pored plaćanja kazne propisane odredbama ove Odluke, omogućiti ovlaštenim pravnim osobama poduzimanje mjera i snositi troškove provođenja istih.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 34.

Stupanjem na snagu ove Odluke prestaje važiti Odluka o agrotehničkim mjerama za zaštitu poljoprivrednog zemljišta te mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području općine Pitomača („Službene novine“ Općine Pitomača, broj 8/18).

Članak 35.

Ova Odluka stupa na snagu osmi dan od dana objave u „Službenim novinama“ Općine Pitomača.

KLASA: _____
URBROJ: 2189-16-23-
Pitomača, _____2023.

OPĆINA PITOMAČA
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDNIK:
Rikard Bakan, mag.oec.

OBRAZLOŽENJE

1. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE AKTA

Pravni temelj za donošenje akta sadržan je u članku 10. stavka 1. i članku 12. stavka 1. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 20/18, 115/18, 98/19. i 57/22), članku 4. stavka 1. Pravilnika o agrotehničkim mjerama („Narodne novine“, broj 22/19) i članku 29. Statuta Općine Pitomača („Službene novine“ Općine Pitomača broj 1/21. i 4/21).

2. PRIKAZ STVARNOG STANJA I RAZLOZI ZA DONOŠENJE AKTA

Potreba za donošenje nove Odluke o agrotehničkim mjerama za zaštitu poljoprivrednog zemljišta te mjerama za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina na području općine Pitomača proizlazi iz nužnosti donošenja pravila kojima se štiti poljoprivredno zemljište. Poljoprivredno zemljište je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i ima njezinu osobitu zaštitu. Dio mjera za zaštitu i očuvanje definiran je u Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“ broj 20/18, 115/18, 98/19. i 57/22) te su istim zakonom predviđene mjere koje jedinice lokalne samouprave mogu donijeti sa ciljem očuvanja i zaštite poljoprivrednog zemljišta. Najznačajnije sredstvo koje je predviđeno zakonom predstavlja donošenje odluke o agrotehničkim mjerama i njezino provođenje putem službenika u čijem je opisu obavljanje tih poslova.

Sudjelovanje osoba u izradi akta:

Danijel Petković,

Goran Perović.